

ชื่อวิจัย	การพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่าย โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556
ผู้วิจัย	นายวิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
ปีที่วิจัย	ปีการศึกษา 2555-2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่าย โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องภาคีเครือข่ายในการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่าย โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 3) เพื่อศึกษาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 4) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 5) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 6) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่าย ปีการศึกษา 2555-2556 โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ โดยใช้ภาคีเครือข่าย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 286 คน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 261 คน ประชากรครู ปีการศึกษา 2555 จำนวน 41 คน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 38 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนปีการศึกษา 2555 จำนวน 286 คน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 261 คน และกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2555 และปีการศึกษา 2556 จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ลักษณะได้แก่ แบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบบันทึกผลการคัดกรองความสามารถของนักเรียนด้านทักษะการอ่าน การคิด และการเขียน จำแนกตามระดับคุณภาพตามสภาพจริง แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ระดับสถานศึกษาทุกระดับชั้น ครอบคลุม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และแบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 และปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 ฉบับทุกฉบับมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับระหว่าง .885-945 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS

Version 18 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่าย โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 พบว่าปีการศึกษา 2555 ครูเห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.64$, $\sigma= 0.66$) รองลงมาคือนักเรียนเห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$, S.D.= 0.93) ส่วนผู้ปกครองเห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.32$, S.D.= 0.87) ปีการศึกษา 2556 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้ปกครองพบว่า ครูเห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.48$, $\sigma= 0.56$) รองลงมาคือผู้ปกครองเห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.= 0.51) ส่วนนักเรียนเห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียนและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิมีคุณภาพอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.23$, S.D.= 0.61) สอดคล้องตามสมมติฐาน

2. ผลการศึกษาระดับคุณภาพการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง พบว่าปีการศึกษา 2555 การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.39$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือผู้ปกครองเห็นว่าการมีส่วนร่วมการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.20$, S.D.= 0.89) ส่วนครูเห็นว่าการมีส่วนร่วมการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคี

เครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.05$, $\sigma=0.78$) ปีการศึกษา 2556 พบว่า นักเรียนเห็นว่าการมีส่วนร่วมการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=4.30$, S.D.= 0.69) รองลงมาคือ ผู้ปกครองเห็นว่าการมีส่วนร่วมการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.15$, S.D.= 0.92) ส่วนครูเห็นว่าการมีส่วนร่วมการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.00$, $\sigma=0.75$) สอดคล้องตามสมมติฐาน

3. ผลการคัดกรองทักษะ /ความสามารถด้านการอ่าน การคิด และ การเขียนตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดรายชั้นปีตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ พบว่า

ปีการศึกษา 2554 นักเรียน ป.1-ป.6 ได้ระดับดี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 19.86 ได้ระดับปานกลาง จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 47.98 และได้ระดับปรับปรุง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 32.16 ปีการศึกษา 2555 นักเรียน ป.1-ป.6 ได้ระดับดี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 32.55 นักเรียนมีการพัฒนาระดับดีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.69 ได้ระดับปานกลาง จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 51.09 นักเรียนมีการพัฒนาระดับปานกลางเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.11 และได้ระดับปรับปรุง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 16.36 นักเรียนได้ระดับปรับปรุงมีจำนวนลดลง คิดเป็นร้อยละ 15.8 สอดคล้องตามสมมติฐาน

ปีการศึกษา 2555 นักเรียน ป.1-ป.6 ได้ระดับดี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 32.55 ได้ระดับปานกลาง จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 51.09 และได้ระดับปรับปรุง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 16.36 ปีการศึกษา 2556 นักเรียน ป.1-ป.6 ได้ระดับดี จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 นักเรียนมีการพัฒนาระดับดีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.95 ได้ระดับปานกลาง จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 55.97 นักเรียนมีการพัฒนาระดับปานกลางเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.88 และได้ระดับปรับปรุง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 5.53 นักเรียนได้ระดับปรับปรุงมีจำนวนลดลง คิดเป็นร้อยละ 10.83 สอดคล้องตามสมมติฐาน

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการณ์นิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง พบว่า

ปีการศึกษา 2555-2556 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ปีการศึกษา 2555 โดยรวมมีพฤติกรรมการณ์นิสัยรักการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.48$, S.D.= 0.70) เมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า นักเรียนใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดอย่างน้อย

สัปดาห์ละ 2-3 ชั่วโมง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.89$, S.D.= 0.81) รองลงมาคือ นักเรียนเลือกหนังสือที่อ่านได้อย่างเหมาะสมและหลากหลาย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$, S.D.= 0.78) ส่วนนักเรียนสามารถสรุปความรู้ ความคิดรวบยอดจากเรื่องที่อ่านและฟังได้ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.29$, S.D.= 0.63) ปีการศึกษา 2556 พบว่า โดยรวมมีพฤติกรรมการมีนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.= 0.82) เมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า นักเรียนเลือกหนังสือที่อ่านได้อย่างเหมาะสมและหลากหลาย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.= 0.70) รองลงมาคือ นักเรียนมีความสามารถใช้อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ วิดีโอและนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{X}=4.55$, S.D.= 0.80), ($\bar{X}=4.55$, S.D.= 0.82) ส่วนนักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.34$, S.D.= 0.87) สอดคล้องตามสมมติฐาน

5. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ระดับสถานศึกษา และผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 พบว่า

5.1 ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยรวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 โดยสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.66 สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.93 สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.23 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.92 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.77 สาระการเรียนรู้สุขศึกษาฯ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงร้อยละ 0.46 สาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.57 และสาระการเรียนรู้ศิลปะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงร้อยละ 2.09 สอดคล้องตามสมมติฐาน

5.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมลดลงร้อยละ 0.09 โดยสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการพัฒนาค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.56 สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีการพัฒนาค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.36 สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.1 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา มีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 9.92 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 9.41 สาระการเรียนรู้สุขศึกษาฯ มีการพัฒนาค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.89 สาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ

มีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.5 และสาระการเรียนรู้ศิลปะมีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 4.61 สอดคล้องตามสมมติฐาน

6. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ปีการศึกษา 2555-2556 พบว่า

ปีการศึกษา 2555 เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.32$, S.D.= 0.87) รองลงมาคือ ครู ($\mu=3.31$, $\sigma=0.77$) และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน ($\bar{X}=3.16$, S.D.= 0.68) ปีการศึกษา 2556 เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.45$, S.D.= 0.80) รองลงมาคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.= 0.78) และ ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.30$, $\sigma=0.85$) สอดคล้องตามสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ผู้บริหารควรได้มีการคัดกรองความสามารถของนักเรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดรายปีตามศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา และการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพเหมาะสมกับวัย และระดับชั้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สืบเนื่องจากการอ่าน การคิด และการเขียนเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือในการเสาะแสวงหาความรู้ในสรรพวิชาในสาขาต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การเขียน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมิติ (O-NET) และ หรือ (PISA)